

Seguiment de l'hortolà de canyet iberoriental a s'Albufera de Mallorca

per conèixer la tendència i distribució dels efectius reproductors

David García¹, Maties Rebassa², Ivan Ramos³

¹Iniciativa de Recerca de la Biodiversitat de les Illes (IRBI) ²Parc Natural de s'Albufera de Mallorca ³Servei de Protecció d'Espècies, Conselleria de Medi Ambient i Territori

Introducció

A les Illes Balears *Emberiza schoeniclus witherbyi* està relegat com espècie reproductora a l'àmbit de s'Albufera de Mallorca. La població reproductora d'hortolà de canyet iberoriental de Mallorca suposa actualment una de les majors d'aquesta subespècie a Espanya.

En 2015 es va iniciar un programa de seguiment de la població reproductora d'hortolà de canyet iberoriental a s'Albufera de Mallorca, amb la intenció de determinar el seu estat de conservació, l'evolució dels seus efectius i identificar les seves àrees de cria potencials.

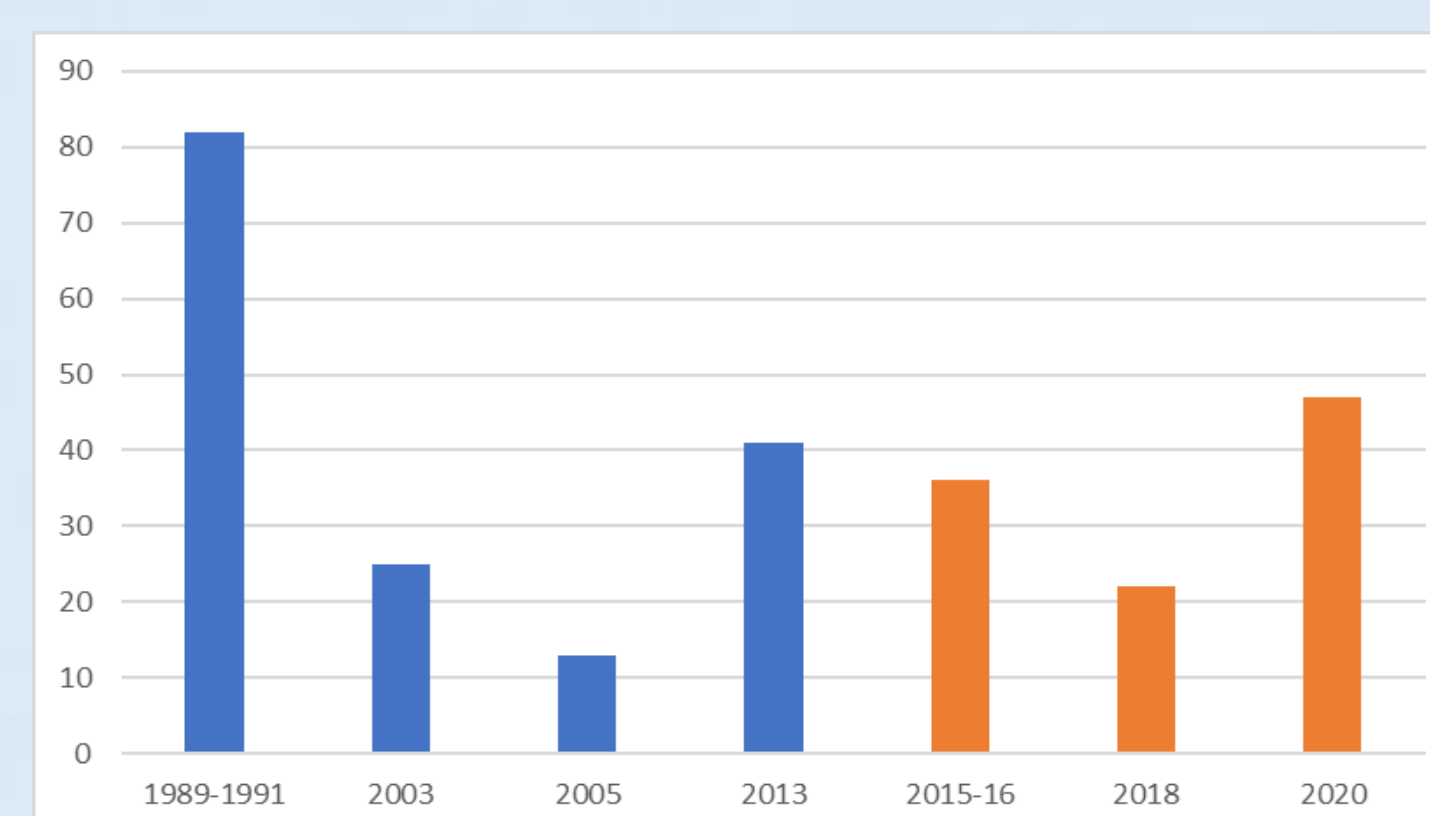
Resultats

El nombre de territoris d'hortolà de canyet a s'Albufera de Mallorca va experimentar un marcat descens a partir del començament de la dècada dels noranta. Les dades obtingudes en els recomptes efectuats en els darrers vint anys mostren certes fluctuacions. En la primavera de 2020 es varen comptabilitzar un total de 47 territoris. Entre 2013 i 2020 sembla existir certa estabilitat dels efectius comptabilitzats, si bé s'han deixat de constatar alguns dels territoris trobats en 2015-16.

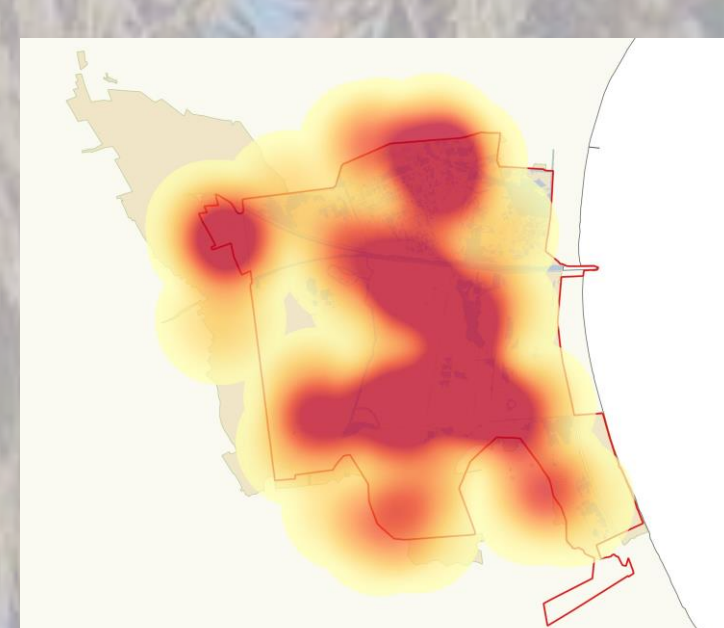
Metodologia

Els recomptes s'han realitzat mitjançant la detecció de mascles territorials durant l'època de cria en les primeres hores del dematí. Per facilitar la detecció es va utilitzar un reproductor de cants, i es varen establir itineraris amb estacions d'escolta cada 200 metres. A més, s'ha recopilat tota la informació de censos efectuats amb anterioritat a 2015, amb la intenció de determinar l'evolució de la població reproductora.

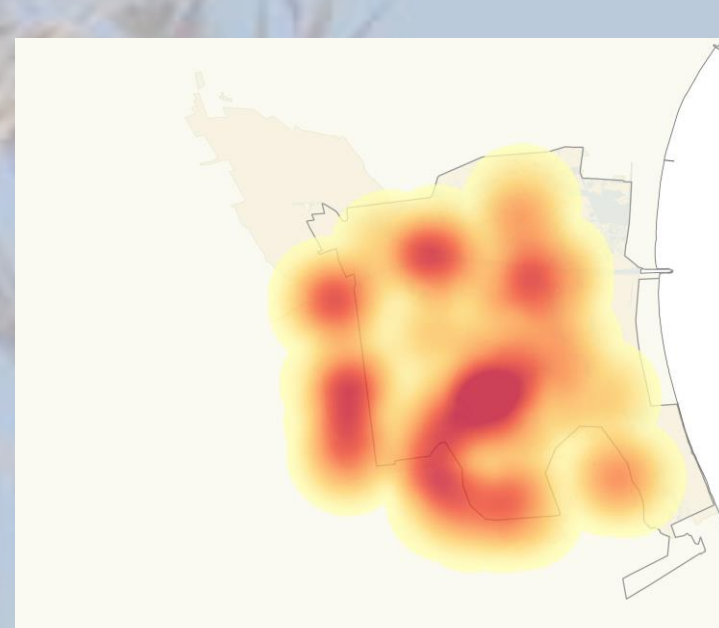
S'han identificat les àrees potencials de la població reproductora utilitzant el complement del software QGIS 3.8 que usa l'estimació de densitat de Kernel per crear un ràster de densitat (mapa de calor) amb els punts de territoris.

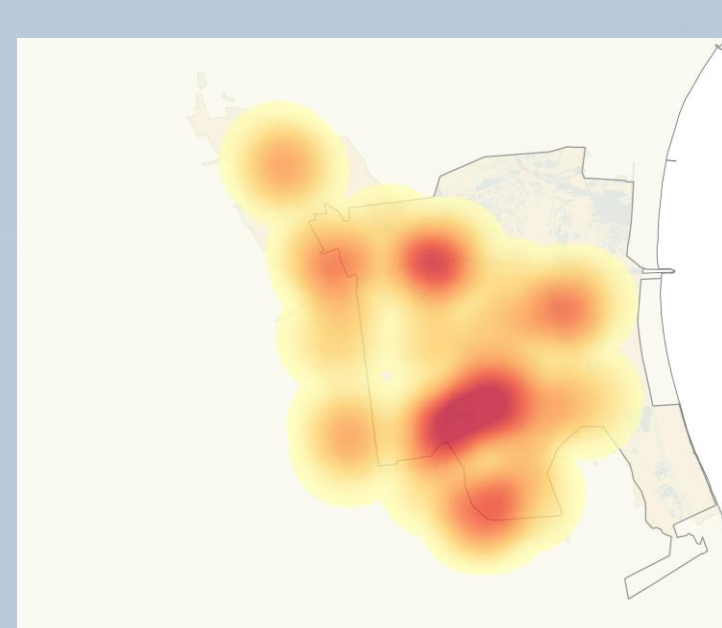
Evolució del nombre de territoris localitzats en l'àmbit de s'Albufera en els diferents censos.

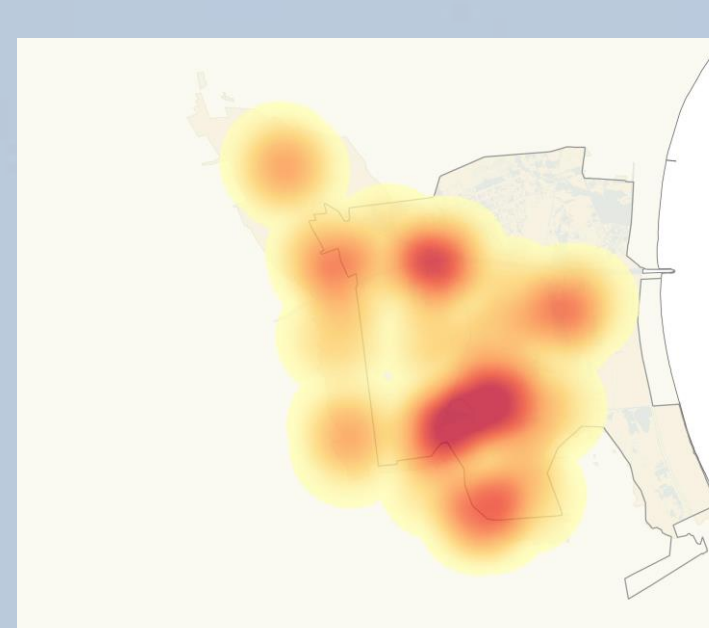
1989-91

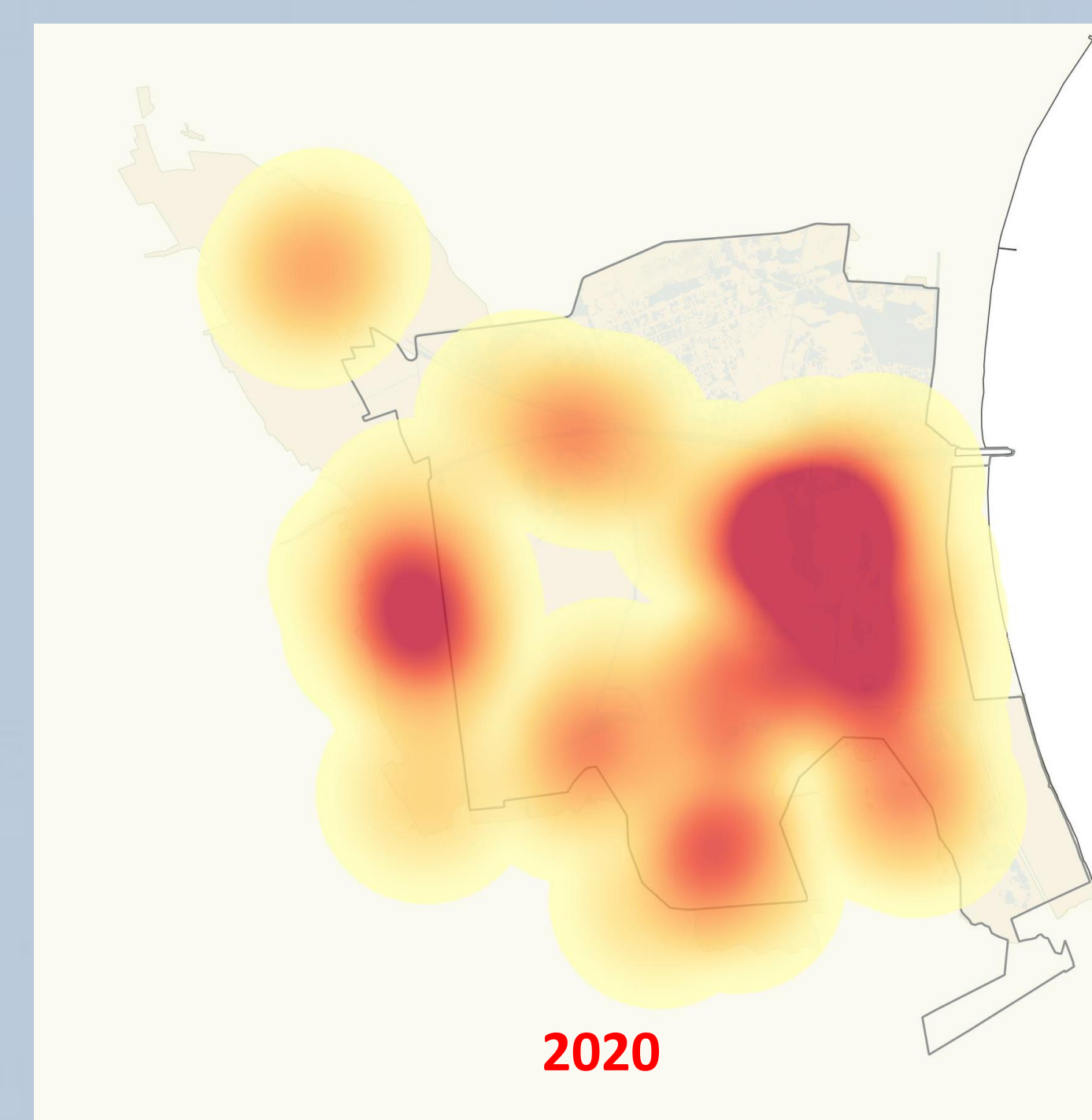
2013

2015-16

2018

2020

Evolució de les àrees importants per la presència d'hortolà de canyet a s'Albufera. Comparativa dels territoris detectats a principis de la dècada dels noranta i els darrers censos realitzats.

DISCUSIÓ I CONCLUSIONS

L'elevat nombre de territoris localitzats en 2020 podria indicar una certa recuperació de l'hortolà de canyet dins l'àmbit de s'Albufera. Malgrat això, aquests resultats han de ser interpretats com una millor eficàcia en la detecció de nous territoris de l'espècie. Això ha permès millorar la informació de la distribució d'aquesta au palustre a s'Albufera, però d'altra banda, la no detecció d'exemplars a territoris trobats amb anterioritat indicarien una progressiva desaparició de territoris. Encara que existeixen oscil·lacions en els exemplars comptabilitzats als diferents censos, és evident el retrocés de la població si se tenen en compte els individus detectats en 1989-91. El procés de salinització que experimenta s'Albufera es el causant d'aquesta tendència negativa, degut als canvis de vegetació que provoca. A aquesta delicada situació cal afegir el caràcter insular de las poblacions d'hortolà de canyet en Mallorca, així como l'absència d'altres nuclis a l'illa, la qual cosa provoca encara un major aïllament.

INICIATIVA DE
RECERCA DE LA
BIODIVERSITAT
DE LES ILLES

CONSELLERIA
DE MEDI AMBIENT
I TERRITORI
DIRECCIÓ GENERAL
D'ESPÀIS NATURALS
I BIODIVERSITAT